

Opdrachtgever:

Contactpersoon: Wim Balvers

Adviseur: Zowie Segers

Versie: augustus 2024

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	CO₂- EN ENERGIEBELEID GEMEENTE AMERSFOORT	4
2.1	ENERGIEBELEID	4
3	CO₂-DOELSTELLINGEN	5
4	PARTICIPATIE	7
4.1	REGIONALE ENERGIE STRATEGIE	7
4.2	GREEN DEAL DUURZAAM GWW 2.0	7
4.3	BETONAKKOORD	7
4.4	CO ₂ -NEUTRAAL BEDRIJVENTERREIN DE WIEKEN VINKENHOEF	8
5	DISCLAIMER & COLOFON	9
	BESCHERMING INTELLECTUEEL EIGENDOM	9
	ONDERTEKENING	9

1 Inleiding

Amersfoort heeft de doelstelling om in 2050 een CO₂ -neutrale en afvalloze stad te zijn. We vinden het als gemeentelijke organisatie belangrijk om het goede voorbeeld te geven en ons eigen huis op orde te brengen. Daarom gebruiken we een instrument om inzicht te krijgen in het energieverbruik en de CO₂-uitstoot van onze organisatie; de CO₂-prestatieladder.

Met de CO₂-Prestatieladder wordt de gemeente Amersfoort uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO₂-uitstoot te kennen en blijvend te verminderen. Tevens wil de gemeente door middel van deze certificering transparant zijn over haar CO₂-uitstoot.

De gemeente staat op niveau 3 van de CO₂-prestatieladder. Daarmee richt de gemeente zich vooral op de CO₂-uitstoot welke wordt veroorzaakt door haar eigen organisatie. Dit houdt in dat de gemeente inzicht heeft in haar eigen energiestromen, zoals onder andere het gas-, elektra en brandstofverbruik, maar ook zakelijk gereden kilometers door medewerkers.

De CO₂-Prestatieladder kent vier invalshoeken:

A. Inzicht

Het opstellen van een onomstreden CO₂-footprint conform de internationale erkende ISO 14064-1 norm en daarmee inzicht krijgen in de CO₂-uitstoot van de gemeente.

B. CO₂-reductie

De ambitie om de CO₂-uitstoot te verminderen, het hieraan koppelen van een CO₂-reductiedoelstelling en een concreet plan van aanpak.

C. Transparantie

De wijze waarop er in- en extern gecommuniceerd wordt over de CO₂-footprint en reductiedoelstellingen.

D. Deelname aan initiatieven

In de sector en/of keten om kennis op het gebied van CO₂-reductie kansen en mogelijkheden uit te wisselen.

Een erkende certificerende instantie beoordeelt jaarlijks of de gemeente Amersfoort voldoet aan de eisen van niveau 3 op de CO₂-Prestatieladder.

2 CO₂- en energiebeleid Gemeente Amersfoort

In 2050 wil Amersfoort een CO₂-neutrale en circulaire stad zijn. CO₂-neutraal betekent dat we alle energie die we gebruiken, duurzaam opwekken (wind, zon en andere schone energiebronnen). In een CO₂-neutrale stad koken, verwarmen en rijden we elektrisch.

In 2017 is samen met de stad een plan gemaakt over wat er nodig is om de stad CO₂-neutraal te krijgen. Hiervoor zijn negen bijeenkomsten geweest waar zo'n 250 bewoners en ondernemers aan hebben deelgenomen. Ook grote organisaties als de woningcorporaties en Stedin (netbeheerder) waren erbij. De raad heeft op 27 maart 2018 het uitvoeringsprogramma 2018 vastgesteld.

We hebben in beeld gebracht hoe het energiegebruik er nu uitziet in Amersfoort en hoe die eruit moet zien in 2030. Hieruit blijkt dat dit een complexe opgave is met veel gevolgen voor iedereen in de stad.

Vanaf 2018 is – samen met allerlei partijen uit de stad – o.a. gewerkt aan:

- Een warmtevisie om huizen en gebouwen duurzaam te verwarmen
- Het uitvoeren van verkenning naar een aardgasvrije wijk
- Een dakenbank (waarbij vraag en aanbod naar zonnepanelen bij elkaar komen)
- De uitrol van elektrische deelauto's
- Het stimuleren van CO₂-neutrale bedrijventerreinen.

Als gemeente Amersfoort staat we voor een enorme opgave in de energietransitie. We moeten energie besparen en minder CO₂ uitstoten. En we moeten meer schone energie opwekken. In veel Amersfoortse wijken zijn bewonersgroepen al actief om hun wijk en buurten hiermee te helpen. Daar komen mooie initiatieven uit voort. Bewoners die dankzij voorlichtingsbijeenkomsten enthousiast aan de slag gaan met energiebesparing, straten waarvan de burens de handen ineenslaan om hun woningen collectief te isoleren of de oprichting van een energiecoöperatie om gezamenlijke duurzame energie op te wekken.

Als gemeente stimuleren we de goede initiatieven van bewonersgroepen. Zij brengen de bewoners in beweging en leveren daarmee een waardevolle bijdrage aan de energietransitie. Voor de bewonersgroepen is er een mogelijkheid om een beperkte financiële bijdrage te ontvangen voor hun onkosten. Dit kan bijvoorbeeld gaan om kosten voor huur van een zaal voor een bewonersbijeenkomst, een website of voorlichtingsmateriaal.

De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld door invulling te geven aan haar eigen energiebeleid. Voor de eigen organisatie wordt de lat hoog gelegd. Middels het CO₂-Prestatieladder certificaat worden de prestaties van de gemeente zelf ook jaarlijks onder de loep gelegd.

2.1 Energiebeleid

De grootste CO₂-reductie is te bereiken door minder energie te verbruiken. De energievraag moet dus zoveel mogelijk worden beperkt. Het theoretische potentieel voor energiebesparing in de eigen organisatie van de gemeente Amersfoort is onderzocht op basis van rendabele maatregelen. Dit potentieel vastgelegd in de lijst met CO₂-reductiemaatregelen en gepubliceerd op de website van SKAO. Onze gestelde maatregelen zorgen gezamenlijk voor een doelstelling om onze gemeentelijke CO₂-uitstoot terug te dringen.

3 CO₂-doelstellingen

Om CO₂-doelstellingen te formuleren deze CO₂-emissies ingedeeld in directe uitstoot en indirecte uitstoot de zogenaamde Scope 1 en scope 2 emissies.

Scope 1: Dit omvat **directe uitstoot**. Het zijn emissies van bronnen die een organisatie bezit of beheert. [Denk hierbij aan uitstoot door eigen gebouwen, vervoer en productie-gerelateerde activiteiten](#)¹.

Scope 2: Hier gaat het om **indirecte uitstoot**. [Dit ontstaat door de opwekking van ingekochte en verbruikte elektriciteit of verwarming/koeling](#).

De Gemeente Amersfoort heeft zichzelf de volgende doelstelling geformuleerd:

Scope 1 en 2 doelstelling gemeente Amersfoort
De Gemeente Amersfoort wil in 2026 ten opzichte van 2018 40% minder CO ₂ uitstoten

Bovenstaande doelstelling is absoluut. Nader gespecificeerd voor scope 1 en 2 is de doelstellingen voor 2026 als volgt:

Scope 1 (*gas en brandstoffen*): 22% reductie in 2026 ten opzichte van 2018

Scope 2 (*elektra en zakelijke kilometers*): 18% reductie in 2026 ten opzichte van 2018

Onderstaand worden de maatregelen toegelicht die gemeente Amersfoort de komende jaren wil uitvoeren om tot deze reductie te komen.

Scope 1

Subdoelstelling gasverbruik

Om het gasverbruik en de bijbehorende CO₂-uitstoot te kunnen verlagen zijn maatregelen geïnventariseerd die door de gemeente Amersfoort kunnen worden toegepast. Deze maatregelen zijn gebaseerd op een verlaging van het gasverbruik van ongeveer 40% in de komende jaren en zijn verzameld in de lijst met CO₂-reductiemaatregelen die jaarlijks wordt geupdate.

Subdoelstelling mobiliteit

Om de scope 1 doelstelling te kunnen behalen is aan de hand van de mogelijke reductiemaatregelen bekeken hoeveel brandstof kan worden bespaard met de bedrijfsauto's. Dit is ingeschat op ongeveer 5% reductie in de komende jaren en zijn verzameld in de lijst met CO₂-reductiemaatregelen die jaarlijks wordt geupdate.

Scope 2

Subdoelstelling elektraverbruik

Om het elektraverbruik en de bijbehorende CO₂-uitstoot te kunnen verlagen zijn maatregelen geïnventariseerd die door de gemeente Amersfoort kunnen worden toegepast. Deze maatregelen zijn gebaseerd op een verlaging van de uitstoot van ongeveer 20% in de komende jaren en zijn verzameld in de lijst met CO₂-reductiemaatregelen die jaarlijks wordt geupdate.

Subdoelstelling zakelijk verkeer

Om het aantal afgelegde kilometers met privéauto's terug te dringen is bekeken welke mogelijkheden er zijn om dit te realiseren. Dit heeft tot de doelstelling geleid om de komende jaren de CO₂-uitstoot met 5% te reduceren.

4 Participatie

Onder participatie zijn een viertal initiatieven beschreven waarvan de voortgang jaarlijks wordt geüpdate in het CO2-managementplan. We sommen deze initiatieven hier op. In het CO2-managementplan updaten we jaarlijks de informatie op de werkelijke stand van zaken.

4.1 Regionale Energie Strategie

Op 28 juni 2019 publiceerde het kabinet het Klimaatakkoord: de Nederlandse uitwerking van de internationale klimaatafspraken van Parijs (2015). We gaan met elkaar de CO2-uitstoot sterk verminderen: in 2030 met de helft ten opzichte van 1990. Eén van de afspraken is dat 30 energieregio's in Nederland onderzoeken waar en hoe het best duurzame elektriciteit op land (wind en zon) opgewekt kan worden. Gemeente Amersfoort doet mee in de RES regio Amersfoort. De gemeente is zowel bestuurlijk als ambtelijk vertegenwoordigd. Er vinden wekelijks bijeenkomsten plaats. Voor de zomer van 2021 is de besluitvorming over de RES 1.0 in Amersfoort (concept lag in september 2020 ter besluitvorming voor aan de raad). In andere regiogemeentes, provincie en waterschap is de besluitvorming ook in mei en juni. Het is de bedoeling dat alle partijen samen voor 1 juli 2021 de RES Regio Amersfoort 1.0 kunnen indienen bij het Rijk.

4.2 Green Deal Duurzaam GWW 2.0

In januari ondertekenden 86 partijen Green Deal Duurzaam GWW 2.0 (DGWW 2.0). Een ambitieuze Green Deal die tot doel heeft de infrastructuur te verduurzamen. Iedere deelnemer heeft een actiejaarplan opgesteld en op 31 maart ontmoetten de partijen elkaar bij de Bouwcampus te Delft. Er zijn werkgroepen ontstaan en de gemeenten hebben een Community of Practice (COP) opgericht onder leiding van Stadswerk. Daarmee heeft DGWW 2.0 inmiddels 4 CoP's: provincies, waterschappen, gemeenten en het Expertnetwerk van de ingenieursbureaus." Gemeenten kunnen op twee niveaus deelnemen aan de werkgroep:

1. Actieve deelname in de werkgroep tijdens bijeenkomsten en werksessies.
2. Betrokkenheid op afstand waarbij de deelnemer feedback geeft op de Handreiking, eventueel voorbeelden aandraagt en bijvoorbeeld beschikbaar is voor een interview.

4.3 Betonakkoord

Op 10 juli 2018 heeft de gemeente Amersfoort het Betonakkoord medeondertekend. Hiermee verbindt de gemeente zich aan de eis om bij het gebruik van beton minimaal 5% gerecyclede grondstof voor te schrijven. Deze minimumeis zal de komende jaren stapsgewijs verder worden verhoogd. De afspraak is, dat voor 2030 al het beton dat vrijkomt bij renovatie en sloop opnieuw hoogwaardig in nieuw beton wordt toegepast. Verder is ook in het kader van het Klimaatakkoord een CO₂-reductie met de betonsector afgesproken van minimaal 30% in 2030 ten opzichte van 1990.

Het betonakkoord is ondertekend door met name grote partijen, waaronder de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat, Economische Zaken en Klimaat, Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Gemeente Den Haag & Amersfoort, ProRail, en grote landelijke bouw, sloop en betonpartijen.

Amersfoort heeft een grote rol als opdrachtgever en launching customer. Naast het aanpassen van de inkoopvoorwaarden, wil Amersfoort de markt voorbereiden op de nieuwe manier van beton uitvragen. Om de markt te stimuleren om duurzamer beton te

produceren is ketensamenwerking noodzakelijk en is Amersfoort aangesloten bij de Betonketen Utrecht van BouwCirculair.

4.4 CO₂-neutraal bedrijventerrein De Wieken Vinkenhoef

De Wieken Vinkenhoef wil het eerste CO₂-neutrale bedrijvenpark van Amersfoort worden en trekt daarbij samen op met de gemeente. Amersfoort is ambitieus en wil in 2030 CO₂-neutraal zijn, met De Wieken Vinkenhoef als 'proeftuin'. Er ligt al een plan van aanpak voor de periode tot en met 2022. Hierbij wordt bijvoorbeeld gekeken naar collectieve investeringen in zonnepanelen of duurzame opwekking van warmte. Daarnaast wordt een 'hub' voor duurzaam vervoer, inclusief een tankstation voor waterstof onderzocht. In een later stadium wordt ook gekeken naar het circulair gebruik van grondstoffen, bijvoorbeeld door een 'grondstoffenbank' voor sloopbedrijven en bouwbedrijven. Een middel dat ondernemers helpt om gericht te verduurzamen, is de Milieubarometer. De gemeente Amersfoort heeft deze online tool gratis beschikbaar gesteld aan de ondernemers van De Wieken Vinkenhoef.

5 Disclaimer & Colofon

Bescherming intellectueel eigendom

Het auteursrecht op dit document berust bij De Duurzame Adviseurs of bij derden welke bij toestemming deze documentatie beschikbaar hebben gesteld aan de gemeente Amersfoort. Vermenigvuldiging in wat voor vorm dan ook is alleen toegestaan door voorafgaande toestemming door De Duurzame Adviseurs.

Ondertekening

Auteur(s):	Wim Balvers
Kenmerk:	CO ₂ -beleid gemeente Amersfoort
Datum:	augustus 2024
Versie:	4.0
Verantwoordelijke manager:	Yordi Grutters

Handtekening autoriserende manager: Y.H.G. Grutters, d.d. dd augustus 2024

